

SİLİVRİ 5 NO.LU L TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2023/12

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 23.03.2023 tarihli ve 2023/283 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	iii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER	2
2.2. MERKEZ PERSONELİ	3
2.3. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER	4
3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	4
3.1. FİZİKSEL KOŞULLAR.....	4
3.1.1. Koğuşlar/Odalar	4
3.1.2. Isınma.....	5
3.1.3. Suya Erişim	5
3.1.4. Hijyen Koşulları.....	5
3.1.5. Doku Hasarı ve Travma Önleyici Oda.....	6
3.2. SAĞLIK VE PSİKO-SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ	6
3.2.1. Sağlık	6
3.2.2. Psiko-Sosyal Servis.....	8
3.3. BESLENME	10
3.4. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU	10
3.4.1. Basında Yer Alan Kötü Muamele İddiaları	10
3.4.2. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri	11
3.5. SOSYAL, SPOR TİF VE KÜLTÜREL FAALİYETLER	11
3.6. DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM VE AÇIK HAVADAN FAYDALANMA	12
4. TAVSİYELER	13
4.1. KURUM İDARESİNE YÖNELİK TAVSİYELER	13
4.2. İSTANBUL İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE YÖNELİK TAVSİYELER.....	13

KISALTMALAR

ARDEF	: Araştırma Değerlendirme Formu
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
CETAS	: Cezaevi Reçete Takip Sistemi
Covid-19	: Yeni Korona Virüs Hastalığı
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
TİHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

1. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6701 sayılı Kanunla, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.
2. Türkiye, 14.09.2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı; *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*
3. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.
4. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca; *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*
5. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.
6. Anılan görevin icrası kapsamında, 19.04.2022 tarihinde Silivri 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna **habersiz** bir ziyaret gerçekleştirilmiş olup ziyaret heyetinde; Ulusal

Önleme Mekanizması Birimi Koordinatörü ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ile ... yer almıştır.

7. Heyet üyeleri, ziyaretçi girişinde X-Ray cihazından geçtikten sonra Kuruma giriş yapmıştır. Kurum Birinci Müdürü ... ve İkinci Müdürü ... ile ilk görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan ilk görüşmenin ardından İdareden alınan mahpus¹ tasnif listesine göre farklı suç kategorileri göz önüne alınarak ziyaret edilecek koğuşlar belirlenmiştir. Mahpuslar ile görüşmeler, infaz ve koruma memurları bulunmaksızın ve mahremiyete dikkat edilerek gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin akabinde ortak alanlar incelenmiş, ilgili personel ile görüşülmüş, çeşitli kayıtlar ve dosyalar incelenmiştir. Son olarak Kurum İdaresi ile tekrar bir araya gelinmiş, heyetin ilk gözlem ve tespitleri, mahpusların talep ve şikâyetleri hakkında yönetim ile görüşülerek ziyaret sonlandırılmıştır.
8. Bu rapor, 18.01.2022 tarih ve 2022/43 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık makamının 15.04.2022 tarihli ve 9340 sayılı olurlarına istinaden 19.04.2022 ve 20.04.2022 tarihlerinde, Silivri 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. KURUM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

9. Kurum, Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içinde bulunan dokuz müstakil ceza infaz kurumundan biri olup L tipi projesine göre inşa edilmiştir. Kurum, İstanbul merkezine yaklaşık 80 km mesafede olup Silivri ilçesinin batı istikametine 12 km mesafededir.
10. Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde bir adet açık ceza infaz kurumu, sekiz adet L tipi kapalı ceza infaz kurumu, bir adet kapalı ceza infaz kurumu ve bir adet kadın kapalı ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Ayrıca kampüste; devlet hastanesi, misafirhane, genel mutfak, ekmek fırını, ziyaretçi bekleme salonu, çamaşırhane, ısı merkezi, kütüphane, jandarma tabur binası, atık su arıtma tesisi, 11 adet trafo ile lojman bölgesinde alışveriş merkezi, kafeterya, restoran, aile sağlığı merkezi ve 500 adet lojman bulunmaktadır.
11. Kurumun kapasitesi 1678 kişi olup artırılmış kapasite 2358'dir. 28 kişilik olarak tasarlanan çoklu odaların kapasiteleri 38 kişilik olacak şekilde artırılmıştır. Kurumda 38 kişilik 60 adet kapasitesi artırılmış çoklu oda, dört adet üç kişilik oda, bir adet 26 kişilik hasta odası,

¹ Kanuni bir tabir olmamakla birlikte, "mahpus" kelimesi, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutuklu (hükümlü) kişilerin her üçünü de barındıran çatı bir kavram olarak raporda yer almaktadır.

37 adet tek kişilik oda bulunmaktadır. Tek kişilik odalardan ikisi doku hasarı ve travma önleyici² oda olarak kullanılmaktadır.

2.2. MERKEZ PERSONELİ

12. Kurumda toplam 245 personel görev yapmakta olup personelin unvanlarına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

UNVAN	MEVCUT KADRO SAYISI
Kurum Birinci Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	3
İdare Memuru	2
Diş Hekimi	1
Öğretmen	2
Psikolog	4
Sosyal Çalışmacı	1
Sayman	1
İnfaz ve Koruma Başmemuru	9
İnfaz ve Koruma Memuru	201
Cezaevi Kâtabi	12
Ambar Memuru	1
Bilgisayar İşletmeni	1
Teknisyen	2
Sağlık Memuru	4
TOPLAM	245

13. Kurum personelinin, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü(CTE) Eğitim Merkezleri tarafından planlanan hizmet içi ve yetiştirme eğitimlerinin yanı sıra eşik puan ve erken iyileştirme, ziyaretçi kabul eğitimi, mesleki müdahale eğitimi, Psiko-sosyal Servis memur eğitimi, kütüphane ve yayın işlemleri eğitimi, iyi hal uygulamaları eğitimi, firar ve firar girişimlerini önleme eğitimi, kuruma kabul işlemleri eğitimi, Manevi Rehberlik Birimi eğitimi, Emanet Para ve Kıymetli Eşya Birimi eğitimi, liderlik ve yöneticilik eğitimlerini düzenli olarak almakta oldukları belirtilmiştir. Bunun yanında Eğitim Daire Başkanlığı tarafından belirlenen eğitimlere CTE Uzaktan Eğitim Yönetim Sistemi aracılığıyla katılım sağlandığı öğrenilmiştir.
14. Kurum personelinin, CTE Personel Eğitim Merkezleri tarafından planlaması yapılan ve gerçekleştirilen yetiştirme eğitimleri ve mesleki müdahale eğitimleri doğrultusunda insan hakları alanında eğitim almakta oldukları ve alınan bu eğitimler kapsamında hassas gruplara olan yaklaşım hususunda gerekli donanımına sahip oldukları bilgisi verilmiştir.

² Yumuşak oda, süngerli oda veya müşahede odası olarak da bilinmektedir.

15. Kurum personeli, kampüste yer alan diğerk ceza infaz kurumları personeli ile aynı çalışma saatlerine sahiptir. Çalışma saatleri hafta içi 08.00-17.00 şeklinde dir. Vardiyalı olarak çalışan personel ise 08.00-20.00 arası 12 saat çalışıp 24 saat istirahat ettikten sonra 20.00-08.00 saatleri arasında tekrar 12 saat çalışıp 48 saat istirahat etmektedir.

2.3. ÖZGÜRLÜĞÜNDEN MAHRUM BIRAKILAN KİŞİLER

16. Ziyaret tarihi itibariyle Kurumda altısı engelli toplam 2169 mahpus bulunmaktadır. Engelli mahpuslardan beşinin fiziksel birinin ise zihinsel engeli bulunduğu bilgisi edinilmiştir. Mahpuslardan 12'sinin 65 yaş üstü olduğu belirtilmiştir.

3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

3.1. FİZİKSEL KOŞULLAR

3.1.1. Koğuşlar/Odalar

17. Kurumdaki 38 kişilik koğuşların havalandırma bahçesinin 81,7 metrekare, ortak alanların 91,8 metrekare, koğuş içinde bulunan yedi adet bölümün 86,94 metrekare olmak üzere toplam 260,44 metrekareden olduğu öğrenilmiştir.
18. Kurumda yedi adet bulunan üç kişilik odanın her birinin 137,61 metrekare alana sahip olduğu aktarılmıştır.
19. Tekli odaların alanının ise tuvalet dâhil 10,47 metrekare olduğu ifade edilmiştir.
20. Kurumda toplam 2358 adet ranzalı yatak bulunduğu bilgisi edinilmiştir.
21. Koğuşlarda mutfak bulunduğu, koğuşların alt kısmında yatma alanı olarak kullanılan iki bölüm, yukarı kısmında ise beş bölüm mevcut olduğu gözlemlenmiştir. Bazı koğuşlarda fens teli bulunduğu görülmüştür. Bunun yanında koğuşlarda iki tuvalet ve iki banyo olduğu görülmüştür.
22. Tek kişilik odaların aynı blokta yan yana beş odanın bulunacağı şekilde ayarlandığı ve yan yana olan koğuşlara aynı suç tiplerinden olan kişilerin yerleştirildiği görülmüştür.
23. Ziyaret edilen koğuşların hepsinde mahpus sayısı kadar dolap bulunmadığı, mevcut dolapların birçoğunun kapağının olmadığı, dolap eksikliğinin tamamlanması için kantinden dört çekmeceli plastik komodin satın alınabildiği anlaşılmıştır. Konu hakkında mahpuslarla yapılan görüşmelerde komodinlerde bulunacak çekmece sayısı için İdarenin iki çekmece sınırlaması getirdiği ifade edilmiştir. Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenen iç yönerge uyarınca ise komodinde üç çekmeceye izin verileceğinin yazıldığı görülmüştür. İdare ile yapılan görüşmede bu durum aktarılmış, koğuşlardaki dolap sayısı ve komodindeki çekmece sayısında artışa gidileceği belirtilmiştir.

24. Koşuşlarda üst katta bulunan iki acil durum butonunun iptal edildiği ve her odada çalışan bir acil durum butonu bırakıldığı görülmüştür.

3.1.2. Isınma

25. Kurum İdaresi tarafından, Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumu bünyesinde bulunan ısı merkezinden Kurumun kalorifer sistemine sıcak su temin edilerek koşuşlarda ve odalarda ısınmanın sağlandığı dile getirilmiştir.

3.1.3. Suya Erişim

26. Kurumun su ihtiyacının İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi isale hattı tarafından Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumunda bulunan su deposundan karşılanmakta olduğu ve 24 saat temiz suya erişim imkânının bulunduğu belirtilmiştir. Mahpuslar tarafından içme suyunun Kurum kantininden temin edilmekte olduğu belirtilmiştir. 2021 yılının Aralık ayı, 2022 yılının Ocak ve şubat aylarına ait su analiz raporlarına göre; Kurum suyu, İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ile belirlenen standartlara uygundur.

27. Mahpusların sıcak su ihtiyaçlarını karşılamak için pet şişelerin içine su doldurup kaloriferler üzerinde ısıttıkları görülmüştür. Ayrıca bazı mahpuslar, sıcak su ihtiyaçlarını karşılamak için su ısıtıcısı kullandıklarını ifade etmişlerdir. İdare, sıcak suyun Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumundan geldiğini, sıcak suyun geliş saatlerinin kendilerine de bildirilmediğini ifade etmiştir. İdare tarafından Kuruma bağımsız bir su hattı çekilmesinin planlandığı ancak henüz fizibilite çalışmalarına başlanmadığı ifade edilmiştir.

3.1.4. Hijyen Koşulları

28. Kurumda gerekli hijyen düzeyinin sağlanması adına tüm koşuşlarda ve eklentilerinde aylık böcek ve haşere ilaçlaması yapıldığı belirtilmiştir. Koşuşların yüzey dezenfektanı ile dezenfekte edildiği ifade edilmiştir. Bunun yanında koridor başlarında, kapalı görüş alanlarında, tüm birimlerin girişlerinde el ve cilt dezenfektanları bulunduğu, koşuşlardan çeşitli sebeplerle dışarı çıkan mahpuslara maske, tulum, önlük gibi koruyucu hijyen malzemelerinin verildiği görülmüştür. Mahpuslar tarafından koşuşlara yeterli miktarda bulaşık deterjanı ve çamaşır suyu verildiği belirtilmiştir.

29. Koşuşlara yapılan ziyaretlerde; bazı koşuşların duvarlarının boyalارının döküldüğü, yerdeki fayansların çatladığı, bazı koşuşların ise tadilatının yapıldığı, duvarlarının boyandığı ve lambalarının değiştirildiği görülmüştür. İdare ile yapılan görüşmede; Kurum koşuşlarında kısa bir süre önce tadilatlara başlandığı, tadilat kapsamında sırasıyla koşuşların duvarlarının boyandığı, fayanslarının yenilendiği ifade edilmiştir.

30. Kurumda bulunan çamaşır odasında yedi çamaşır ve dört kurutma makinesi bulunduğu görülmüştür. Mahpusların eşyalarını çamaşır filelerine yerleştirerek creti karşılığında yıkatabildikleri öğrenilmiştir. Çamaşırların 30 derecede yıkandığı ve daha sonrasında kurutma makinasında kurutulduğu bilgisi edinilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde; Kurumda amaşır kurutma makinesi olmasına rağmen yıkanan kıyafetlerin tam kurutulmadan koğuşa getirildiği ve özellikle kış aylarında kıyafetlerin kurumadığı ve nemli kaldığı dile getirilmiştir. Çamaşır odasında yapılan incelemelerde; yıkanma ve kurutma işlemleri tamamlanmış çamaşırların tam kurumadığı ve hafif nemli olarak mahpuslara gönderildiği tespit edilmiştir. İdare tarafından, konu hakkında; kurumdaki mevcudun fazla olması ve elektrik faturalarının yüksek gelmesi nedeniyle çamaşırların hızlı bir Şekilde ve minimum enerji harcanarak yıkanmasının hedeflendiği ve bu sebeple söz konusu durumun meydana geldiği ifade edilmiştir.

3.1.5. Doku Hasarı ve Travma nleyici Oda

- 31.** Kurumda iki adet doku hasarı ve travma önleyici oda bulunmaktadır. Odada doğal havalandırma için kk camların açıldığı, bu odaların mavi renkli dolgu malzemesi ile kaplandığı, doğal ışık aldığı, köşesinde bir adet tuvalet bulunacak Şekilde tasarlandığı görülmüştür.
- 32.** Yapılan kamera kaydı incelemesinde; oda kayıtlarında tuvalet kısmının dijital tekniklerle kapatıldığı ve kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

3.2. SAğLIK VE PSİKO-SOSYAL DESTEK HİZMETLERİ

3.2.1. Sağlık

- 33.** Sağlık Servisinde; hekim, diş hekim, Adalet Bakanlığı personeli olan üç sağlık memuru ve Sağlık Bakanlığı personeli olan bir sağlık memuru görev yapmaktadır. Sağlık Servisinde; muayene, pansuman, kan tahlili, ilaç temini, ilaçların takibi ve dağıtımı, aşılama, PCR testi, açlık grevi takipleri ve hastane sevk işlemleri hizmetlerinin sunulduğu belirtilmiştir. Kurumda koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetleri, Kurum Hekimi başkanlığında yerine getirilmektedir. Kurum Hekiminin haftanın beş günü Kurumda bulunduğu öğrenilmiştir.
- 34.** Kurum Hekimi ile yapılan görüşmede; sağlık servisinin iş yükünün çok fazla olması sebebiyle mahpusların Kuruma ilk giriş muayenelerinin büyük bir kısmının Adalet Bakanlığı kadrosunda bulunan sağlık memurları tarafından yapıldığı, darp cebir Őüphesi

bulunan durumlarda Kurum Hekimi tarafından ilk giriş muayenesinin gerçekleştirildiği bilgisi edinilmiştir.

- 35.** Mahpuslarla yapılan görüşmelerde; haftada bir gün önceden dilekçe yazarak revire çıkabildikleri öğrenilmiştir. Sağlık dosyaları incelendiğinde mahpuslara gerekli ilaçların düzenli olarak verildiği anlaşılmıştır. Kamera kayıtları incelendiğinde ilaçların mahpuslara iki infaz ve koruma memuru tarafından her gün düzenli olarak verildiği görülmüştür. Kurum Hekimi, verilen ilaçların mahpuslar tarafından kötüye kullanılabildiğini ve bu sebeple mahpuslardan sıklıkla ilaç talebi olduğunu belirtmiştir. Düzenli olarak kullanılan ilaçların ise Cezaevi Reçete Takip Sistemi (CETAS)³ ile takip edildiği, bir ilaç bitmeden yenisinin sipariş edilemediği, bu konuda Kurum Hekiminin de herhangi bir tasarruf yetkisinin bulunmadığı ifade edilmiştir.
- 36.** Kurum Hekimi tarafından; 2204 mahpusun bulunduğu cezaevinde tek hekim olarak çalıştığı, yanında görev yapan dört sağlık memurundan sadece bir sağlık memurunun kendisine bağlı şekilde çalıştığı, üç sağlık memurunun ise Adalet Bakanlığı kadrosunda bulunduğu ve eleman sayısının yeterli olmadığı ifade edilmiştir. Kurumda aslında bir hekimin daha görevli olduğu ancak askerlik vazifesi nedeniyle 29.03.2022 tarihinde Kurumdan ayrıldığı ve 05.05.2022 tarihinde tekrar göreve başladığı öğrenilmiştir. Kurumda askerlik, izin gibi sebeplerden ötürü sağlık çalışanı sayısında bir eksilme olduğunda İl Sağlık Müdürlüğünden geçici görevli personel talep edildiği, sağlık hizmetlerinin hiçbir aksama olmaksızın yürütüldüğü ifade edilmiştir. Kurum Hekimi tarafından, günde yaklaşık 30-35 civarı mahpus ile görüşme gerçekleştirildiği, Sağlık Servisine günlük ortalama 100 dilekçe geldiği, içlerinden hangi mahpusun inceleneceği, hangisinin hastaneye sevk edileceği veya hangi mahpus ile görüşme yapıp yapılmayacağı kendisi tarafından belirlendiği belirtilmiştir.
- 37.** Kurumda kronik hastalığı bulunan mahpusların düzenli olarak muayenelerinin yapıldığı, kullandıkları ilaçların düzenli olarak takip edildiği, bu mahpusların durumlarının yakından izlenildiği, ihtiyaç halinde sağlık servisinde muayenelerinin yapıldığı öğrenilmiştir. Mahpusların Kurumda yapılan muayeneleri sonrasında tedavilerinin devamı için ileri bir sağlık merkezine aynı gün içerisinde sevk edilmesinin Kurum Hekimi tarafından uygun görülmesi durumunda gerçekleştirilmekte olduğu ifade edilmiştir.

³CETAS, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ile birlikte çalışılmış, Türk Eczacıları Birliği öz kaynakları ile geliştirilen, teknik ve bilgi güncellemeleri Türk Eczacıları Birliği tarafından sağlanan Cezaevleri İlaç Takip Sistemidir. Türkiye içinde tutuklu ve hükümlülerin tüm ilaç temin süreçlerini düzenleyen uygulamadır. (<https://cetas.teb.org.tr/>) (E.T:09.05.2022).

38. Kurum Hekimi tarafından, mahpusların sevk edildiği hastanelerdeki klinik teşhis ve yapılan tedavilerine ait detayların net olarak belirtilmediği; diğer hastanelerdeki doktorlar tarafından bilgi akışının yazılı olarak hem hasta dosyasına hem de e-nabız kayıtlarına işlenmediği, sevk belgelerinin üzerine yazılan teşhis ve tedavi özet bilgilerinin okunaksız ve yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Ziyaret heyeti tarafından yapılan incelemede, konu hakkında Kurum hekimi tarafından ilgili hastanelere dış yazı yazıldığı buna rağmen kayıtların gereği gibi tutulmadığı anlaşılmıştır.
39. Mahpuslar tarafından Kurumdaki Dış Hekimine randevu için yazdıkları dilekçelere her zaman geri dönüş yapılmadığı, muayene edilen mahpuslara da sadece ağrı kesici ilaç verildiği, bunun dışında herhangi bir işlemin yapılmadığı belirtilmiştir. Ziyaret tarihinden üç ay önce göreve başlayan Dış Hekiminin, Aday Memurluk Eğitimi için yerinde olmadığı ifade edilmiştir.
40. Dış Tedavi Odası olarak tahsis edilen bölüme yapılan ziyarette; Dış Hekiminin muayene kayıtlarını hem vizite defterine hem de UYAP sistemine düzenli biçimde kaydettiği görülmüştür.
41. Revirin standartlara uygun bir yapıda olduğu gözlemlenmiştir. Revirdeki ilaçların bir kısmının son kullanma tarihlerinin geçmiş olduğu görülmüştür.

3.2.2. Psiko-Sosyal Servis

42. Psiko-sosyal Servis çalışmaları Kurumda bulunan beş psikolog, bir sosyal çalışmacı, dört Psiko-sosyal Servis memuru tarafından yürütülmektedir. Ziyaret gününde, bir psikoloğun askerlik hizmetini yerine getirmekte olduğu için Kurumda bulunmadığı belirtilmiştir.
43. Kurumun Psiko-sosyal Servis personeli tarafından Kuruma yeni gelen mahpuslar ile üç iş günü içerisinde ilk değerlendirilmenin yapılması amacı ile görüşme gerçekleştirildiği, elde edilen verilerin Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi(BİSİS)'ne kayıt edildiği belirtilmiştir. Bu görüşmede mahpus hakkında genel bilgi alındığı, mahpusun kendi sorununa ilişkin tanımı, gelişim basamakları, yaşadığı sorunlarla baş etme kaynakları, güçlü yanları, varsa önceki tedavileri, zihinsel durumu, duygu durumu ve sosyal destek sistemlerinin tespit edildiği, bu doğrultuda kişisel yapılandırılmış müdahale programları oluşturulduğu ve mesleki çalışmalar ile kişisel takibe başlandığı ifade edilmiştir.
44. Yapılan bireysel görüşmelerin UYAP sistemine kaydedildiği, 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında 464 kişiye Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı(YARDM), BİSİS ve Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) programlarının uygulandığı bilgisi edinilmiştir.

45. Psiko-sosyal servis personeli tarafından yapılan mesleki görüşmelerin mahpuslardan gelen dilekçeler dikkate alınarak yürütülmekte olduğu, ayrıca talepleri olmaksızın mahpusların oda arkadaşlarından veya ailelerinden alınan bilgiye dayalı olarak ya da Kurum personeli tarafından yapılan bildirimlerle de mesleki görüşmelerin yapıldığı öğrenilmiştir.
46. Servis çalışanları tarafından, Kurum Psiko-sosyal Servisine dilekçe yazarak ulaşan ve Kurum içi başka ihtiyaçlardan dolayı farklı birimlerden veya kurumlardan faydalanmasının yararlı olacağı düşünülen mahpusların ilgili birimlere yönlendirildiği ifade edilmiştir. Bu çerçevede 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında; 39 mahpusun Kurum Revirine, 39 mahpusun İnfaz Birimine, 25 mahpusun İdare ve Gözlem Kuruluna, 17 mahpusun Disiplin Birimine ve üç mahpusun Eğitim Birimine yönlendirilmesinin yapıldığı öğrenilmiştir.
47. Mahpusların kendi yaşantılarına dair duygulanımları veya Kurumda yaşanan olay sonucunda ajite duruma gelmesi halinde özel görüşmeler yapıldığı, ayrıca ilgili birim ve kurumlara yönlendirmelerin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında 29 mahpus ile kriz görüşmesi yapıldığı bilgisi edinilmiştir.
48. Kendisine zarar vermeye ve intihara meyilli olan mahpuslar hakkında düzenli olarak İntihar Vaka Risk Değerlendirme toplantıları yapıldığı öğrenilmiştir. Bu doğrultuda birimler arası işbirliği yoluna gidilerek çözüm üretilmeye çalışıldığı aktarılmıştır.
49. Bireysel görüşmelerin, Covid-19 pandemisi öncesi Psiko-sosyal Servis Birimine ait üç bireysel görüşme odasında gerçekleştirilmekte iken Covid-19 pandemisi döneminde avukat ile görüşme odası olarak kullanılan beş odada gerçekleştirildiği bilgisi edinilmiştir. Grup çalışması faaliyetlerinin Kurumdaki etkinlik salonunda gerçekleştirilmekte olduğu belirtilmiştir.
50. Psiko-sosyal Serviste, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 89'uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan değişiklik doğrultusunda iyi hal kararlarının belirlenmesi amacıyla Gözlem Değerlendirme ve Gelişim Değerlendirme Raporlarının hazırlandığı öğrenilmiştir. Bu kapsamda; ruhsal değerlendirme yapmak amacıyla mahpuslarla bireysel görüşmeler yapıldığı ve mahpusların kurumda kalacakları muhtemel sürenin altı ay veya daha uzun olması halinde iyileştirme planı hazırlanarak iyileştirme faaliyetleri yürütülmekte olduğu belirtilmiştir.
51. 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında 15 mahpusun yakınları ile telefonda veya yüz yüze görüşmeler yapıldığı bilgisi verilmiştir. Ailelere bu sayede rehberlik desteği sağlandığı belirtilmiştir.
52. Adalet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında Tutuklu, Hükümlü veya Yükümlüler ile Çocukların Sosyal Hizmetlerden Yararlandırılması Hakkında İş Birliği

Protokolü⁴ çerçevesinde 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında beş mahpusun ikametgâh adreslerinin bulunduğu illerin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine yönlendirildiği bilgisi edinilmiştir.

53. İhtiyaç sahibi olan mahpusların ailelerine ayni ve nakdi yardımların sağlanması amacıyla Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yönlendirmeler yapıldığı bilgisi edinilmiştir.
54. Kurumda görev yapan personel ile de talepleri olması durumunda görüşmeler yapıldığı aktarılmıştır.

3.3. BESLENME

55. Yemeklerin Kuruma Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumundan günlük iâşe bedeli nispetinde hazırlanarak gelmekte olduğu belirtilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde; günde üç öğün yemek verildiği, yemeklerin çeşitliliğinin yeterli seviyede olmadığı, yemeklerin porsiyonlarının az olduğu, bu sebeple kantinden sürekli gıda alışverişi yapmak zorunda kaldıkları dile getirilmiştir. Mahpuslara verilen yemeklerin Adalet Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalar neticesinde bir kişi için günlük alınması gereken ortalama kalori değeri olan 2300 kalori olacak şekilde ve belirlenen iâşe bedeli doğrultusunda hazırlandığı bilgisi edinilmiştir.
56. Kantinde yapılan incelemelerde; ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu ve genel manada ürünlerin düzenli bir şekilde yerleştirildiği görülmüştür. Kantin fiyat listesine göre ürünlerin fiyatlarının standart seviyelerde olduğu gözlemlenmiştir. Mahpuslar tarafından kantin fiyat listesinin kendilerine her ayın başında koğuşlara verildiği ifade edilmiştir. İdare tarafından da kantin fiyat listesinin her ayın başında koğuşlara verildiği, ayrıca kantinde satılan ürünlerin fiyatlarında değişiklik olduğunda ise Kurum kanalında bilgilendirme yapıldığı bilgisi verilmiştir.

3.4. YÖNETİM VE PERSONELİN TUTUMU

3.4.1. Basında Yer Alan Kötü Muamele İddiaları

57. Bazı internet sitelerinde Kurumda kötü muamelede bulunulduğuna ilişkin haberlere yer verilmesi üzerine Silivri Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen 2022/... ve 2022/...

⁴Protokol'ün "Amaç" başlıklı birinci maddesi şu şekildedir: "Bu Protokol, ceza infaz kurumlarında ve tutukevlerinde bulunan 12-18 yaş grubu hükümlü veya tutuklu çocuklar, hükümlü veya tutukluların yanında kalmakta olan 0-6 yaş grubu çocuklar, ebeveynleri ceza infaz kurumunda olan çocuklar ve denetimli serbestlik altındaki çocuklardan korunma ihtiyacı içinde olanların ruh ve beden sağlıklarının korunması, psikososyal gelişmelerinin desteklenebilmesi, topluma uyum süreçlerinde destek olunabilmesi amacıyla, çocukların barınma, eğitim, ulaşım ve benzeri ihtiyaçlarını gidermeye yöneliktir."

sayılı kararlar ile adli soruşturmaların sonuçlandırıldığı, ilgililer hakkında yargılama sürecinin başlatıldığı öğrenilmiştir. Adalet Bakanlığı Adalet Başmüfettişi ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Başkontrolörü tarafından yürütülen idari soruşturmaların da tamamlandığı bilgisi edinilmiştir.

3.4.2. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri

- 58.** Kurumda dilekçeler, sabah sayımı esnasında infaz ve koruma memurları tarafından toplanmaktadır. Mahpuslardan toplanan dilekçelerin genellikle; Sağlık Servisi, İnfaz Birimi, Psiko-sosyal Servis Birimi ve Eğitim Biriminin görev alanlarına giren konularla ilgili olduğu belirtilmiştir.
- 59.** Kurumda 01.01.2021-20.04.2022 tarihleri arasında mahpuslar arasında gerçekleştiği belirtilen 95 adet vaka ile ilgili olarak Silivri Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğu bilgisi edinilmiştir.
- 60.** Mahpusların verdiği dilekçelerin; ağırlıklı olarak Kurum uygulamalarına ve İdare ve Gözlem Kurulu kararlarına yönelik itirazları içerdiği, işkence ve kötü muamele iddiasıyla başvuruda bulunan mahpus bulunmadığı ifade edilmiştir.
- 61.** 2022 yılında ziyaret tarihine kadar hakkında şikâyette bulunulan ve disiplin soruşturması açılan personel bulunmadığı ifade edilmiştir.

3.5. SOSYAL, SPORİF VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

- 62.** Kurumda iki açık spor sahası ve bir kapalı spor salonu bulunmaktadır. Kapalı spor salonu tadilat sebebiyle kullanılamamaktadır. İdare tarafından kapalı spor salonu için tadilat yapılacağı ancak tadilat için henüz bütçe ayrılmamış olduğu belirtilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde, açık spor sahasına ayda bir defa çıkabildikleri ifade edilmiştir.
- 63.** Açık Öğretim Ortaokulu'nda 73, Açık Öğretim Lisesi'nde 350, Erzurum Açık Öğretim Fakültesi'nde 12, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi'nde 20 ve Eskişehir Anadolu Açık Öğretim Fakültesi'nde 73 mahpusun eğitim aldığı öğrenilmiştir.
- 64.** Kurumda bir kütüphane, beş derslik, içinde sinema salonu bulunan bir etkinlik odası bulunduğu görülmüştür. İdareden edinilen bilgilere göre; 01.01.2022-19.04.2022 tarihleri arasında 43 sinema gösterimi, sekiz münazara, bir masa tenisi turnuvası, bir satranç turnuvası, yedi şiir dinletisi, 16 belgesel gösterimi yapıldığı ve bu etkinliklerden 2036 mahpusun istifade etmiştir. Aynı dönemde gerçekleştirilen bir seminerden ise 18 mahpusun yararlandığı öğrenilmiştir.

3.6. DIŞ DÜNYA İLE İLETİŞİM VE AÇIK HAVADAN FAYDALANMA

65. Mahpuslardan alınan bilgilere göre; sabah sayımı ile birlikte havalandırma alanının kapılarının açıldığı, akşam sayımında kapıların tekrar kapatıldığı, kışın ise hava koşullarından ötürü kapıların daha erken kapatıldığı öğrenilmiştir. Çok kişilik koğuşlarda, Kurumun mimarisine uygun olarak alt katta salona bağı havalandırma alanı bulunduğu görülmüştür.
66. İdare tarafından, tekli odaların bulunduğu bloklarda bir avlunun bulunduğu, mahpuslara uygulanan infaz rejiminin gereğı olarak her gün bir saat süreyle avluya çıkabildikleri, aynı bloktaki mahpusların ortak avluya blokta yer alan diğere mahpuslar ile aynı anda çıkabildikleri belirtilmiştir.
67. Kurumda hafta içi 09.00-17.00 saatleri arasında kapalı görüş, her ayın ilk haftası 08.30-17.00 saatleri arasında açık görüş yaptırıldığı belirtilmiştir.
68. Kurumda 15 avukat görüşme odası, sekiz SEGBİS odası, 30 adet dışarıyla görüşebilen, iki adet cezaevinden cezaevine olmak üzere toplam 32 ankesörlü telefon, iki iş atölyesi, sekiz psiko-sosyal görüşme odası bulunduğu ifade edilmiştir. Kurumda engelliler için bir adet avukat görüşme odası bulunduğu ancak bu odanın depo olarak kullanıldığı görülmüştür.
69. Kurumda Akıllı Cihazların Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi(ACEP)⁵ kapsamında koğuşlara görüntülü ve sesli arama kabinleri kurulduğu görülmüştür. Karantina odasında tutulan ve güvenlik veya suç grubu sebebiyle tekli odada tutulan mahpuslar her cuma günü mesai saatleri içinde ankesörlü telefon üzerinden görüşme gerçekleştirmektedir. Çok kişilik koğuşlara yeni eklenen görüntülü telefon sayesinde mahpusların ziyaret olmaması durumunda haftalık en fazla altı seferde kullanılmak üzere toplam bir saat, ziyaretin olması durumunda ise haftalık en fazla üç seferde kullanılmak üzere toplam yarım saat görüntülü telefon görüşmesi yapma hakkı olduğu mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.

⁵ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik 'in 74. maddesinin 2. fıkrasında yer alan ilgili düzenleme Şu şekildedir: "...g) Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkan sağılayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğuş içine ya da idarece uygun görülen diğere yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. Bu kapsamdaki görüşmeler aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabilir. İlave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verilir. Bu görüşmeler görüntülü ve sesli olarak yapılabileceğı gibi sadece sesli olarak yapılabilir. (Ek cümleler:RG-12/11/2021-31657-CK-4773/28 md.) Çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğı bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresi iki kat olarak uygulanır. Hükümlülere mensubu buldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verilir. ğ) Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlanılabilir."

Söz konusu kabinlerin koğuşa eklenmesiyle telefon ile yapılan görüşmelerde azalma olduğu belirtilmiştir.

70. Tek kişilik koğuşlarda görüntülü telefon kabininin bulunmadığı, telefon görüşmesi için dilekçe ile talepte buldukları ve İdarenin belirlediği saatler arasında haftada 10 dakika görüşme yapabildikleri mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.

4. TAVSİYELER

4.1. KURUM İDARESİNE YÖNELİK TAVSİYELER

71. Koğuşların mevcudu ve yüz ölçümü göz önünde bulundurulduğunda acil durum butonlarının koğuşların üst katında da bulundurulması,
72. Mahpusların hasarlı olan dolaplarının tamir edilmesi ve mahpus başına bir dolap düşecek şekilde yeni dolap tahsisinin yapılması,
73. Sıcak suyun koğuşlara düzenli aralıklarla verilmesi konusunda yapılan fizibilite çalışmalarının hızlandırılması,
74. Kurumda mevcut fiziksel sorunların çözüme kavuşturulması ve gerekli tadilatların yapılması,
75. Mahpusların çamaşırlarının kurutularak koğuşlara verilmesine özen gösterilmesi,
76. Mahpusların Kuruma ilk giriş muayenelerinin Kurum Hekimi tarafından yapılmasını sağlayacak önlemler alınması,
77. Kurum revirindeki ilaçların son kullanma tarihlerinin düzenli olarak kontrol edilmesi ve tarihi geçmiş olanların tıbbi atık kurallarına göre atılması,
78. Kurumdaki eğitsel, sosyal ve kültürel faaliyetlerin sayısının artırılması,

4.2. İSTANBUL İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE YÖNELİK TAVSİYELER

79. Kurum Aile Hekimliği tarafından mahpusların sevk edildiği hastanelerde koyulan teşhis ve yapılan tedavilere ait bilgilerin hem hasta dosyasına hem de e-nabız sistemine açık ve anlaşılır bir şekilde işlenmesi için ilgili hastanelere gerekli uyarıların yapılması, hususları tavsiye edilmektedir.